

Knivsta kommuns Innovationsstrategi

*För en kunskapsintensiv småstad
förankrad i en aktiv och levande landsbygd*

Innehåll

Knivstas innovationsstrategi - sammanfattning.....	3
Innovationsvision	3
Summering av strategin.....	3
Innovationsstrategin	4
Vikten av innovation i Knivsta kommun	4
Definitioner	5
Ambitionsnivå	5
Värdeskapande.....	6
Fokusområden för innovationsarbetet	7
Prioritering av innovationsarbetet	7
Målbild innovationsförmåga.....	8
Långsiktighet i strategiarbetet	9

Datum: Antagen av Knivsta kommunfullmäktige 2022-02-16, KS-2021/742

Dokumentansvarig: Innovationschef

Kontor: Innovationskontoret

Vid frågor eller önskemål om att diskutera dokumentets innehåll kontakta

Innovationskontoret: innovationskontoret@knivsta.se

Knivstas innovationsstrategi - sammanfattning

Innovationsvision

"Knivsta kommun ska vara en modern organisation med en innovationskultur där samtliga medarbetare har förutsättningar och vilja att delta med sin kompetens och sitt engagemang - i ett systematiskt och värdeorienterat arbete med fokus på innovation - där behoven hos både dagens och framtida knivstabor samt det kunskapsintensiva näringslivet är i centrum."

Summering av strategin

Knivsta kommun, liksom övriga Sverige och världen, står inför komplexa och föränderliga utmaningar. Ingen enskild individ eller verksamhet har de kunskaper eller resurser som behövs för att själv svara upp mot alla förändringar och behov. Innovationsförmåga ökar vår [möjlighet](#) att hantera en föränderlig omvärld och finna nya möjligheter. Alla Knivsta kommuns medarbetare berörs av detta och det är viktigt att vi även framöver lyckas fånga samtliga medarbetares engagemang och kompetens i det fortsatta innovationsarbetet.

Innovationsstrategin ska fungera som en vägledning och riktning i Knivsta kommuns innovationsarbete. Den riktar sig till samtliga personer involverade i innovationsarbetet. Med det menas:

- Beslutsfattare
- Chefer
- Ledare
- Medarbetare

Värde

Vi skapar värden både för individer, organisationer och för samhället.

Vi fokuserar vårt innovationsarbete på värdeskapande för användare, [kommuninvånare](#), näringsliv och civilsamhället i Knivsta kommun. I innovationsarbetet ska fokus ligga på att skapa och identifiera både ekonomiska och icke-ekonomiska värden.

Ambition

Vi ser innovationsarbete som en del av vårt kärnuppdrag och vi prioriterar minst 5% av organisationens ekonomiska och personella resurser för detta.

5%

Fokusområden till 2030

Långsiktigt fokus för organisationens innovationsarbete ligger på:

- Välfärdsuppdraget och välfärdsteknik
- Attraktionskraft för boende och företag
- Kompetensförsörjning
- Livslångt lärande
- Det hållbara samhället

Långsiktighet

Vi följer upp, utvärderar och lär oss av både våra misstag och framgångar för att skapa ännu mer värde. Vi skapar uthållighet och engagemang i arbetet genom att arbeta tillsammans och fira våra framgångar och lärdomar.

Innovationsstrategin

Syfte

Innovationsstrategin vägleder Knivsta kommuns innovationssatsningar. Den pekar ut den riktning som Knivsta kommun vill ta i sitt innovationsarbete och hur vi ska arbeta för att ta oss framåt i den utpekade riktningen. Innovationsstrategin ska ses som ett verktyg för att förverkliga de prioriteringar och målsättningar som sätts i kommunens övergripande mål och budget.

Användning

Strategin ska fungera som en vägledning med viktiga ställningstaganden nödvändiga för innovationsarbetet. Den ska bidra till att skapa en framåtriktad rörelse för organisationen sett till innovationsförmåga. Det är alltid de aktuella förutsättningarna för respektive verksamhet som avgör hur den verkliga efterlevnaden kommer se ut. Strategin ska utmana verksamheten till att fortsätta tänja på gränserna varpå både förändringar i organisationens tankesätt, arbetssätt och prioriteringar utmanas.

Allteftersom organisationen tar steg framåt kommer strategin uppdateras för att fortsätta vara utmanande. Den kommer löpande följas upp och arbetas om allt eftersom nya [insikter](#) framkommer.

Vikten av innovation i Knivsta kommun

Knivsta kommun, liksom övriga Sverige och världen, står inför komplexa och föränderliga utmaningar. Genom innovation kan vi alla bidra till att skapa värde och hållbara lösningar för att möta upp de ekonomiska, miljömässiga, sociala och demografiska utmaningarna.

Vad är innovation?

Innovation är någonting nytt eller förändrat som skapar eller omfördelar värde. Det som ändras kan vara en mängd olika saker såsom förändringar av produkter, tjänster, arbetssätt eller [processer](#). Att skapa innovationer skiljer sig från det övriga förbättrings- och utvecklingsarbetet i det avseende att det innehåller en högre grad av [ovisshet](#). Innovation kan göras [inkrementellt](#) (i små steg) eller [radikalt](#) (i stora steg) under en kortare eller längre tid.

Vad är innovationsförmåga?

Innovationsförmåga är en organisations förmåga att arbeta med innovation. Det innebär kompetens och kapacitet i att förstå och hantera en föränderlig omvärld, att söka nya [möjligheter](#), att ta vara på medarbetares kreativitet och kompetens samt att skapa partnerskap med relevanta externa aktörer i syfte att generera värde. Ingen enskild individ eller verksamhet har de kunskaper eller resurser som behövs för att själva svara upp mot alla förändringar och behov och samtidigt ta vara på alla möjligheter som finns och kommer finnas. Därför ingår det även att sprida sin kunskap och erfarenhet för andra inom organisationen att dra lärdom av. Förmågorna blir mer effektiva om de hanteras systematiskt och gemensamt över verksamhetsgränserna.

Varför är innovationsförmåga viktigt för Knivsta kommun?

För Knivsta kommun betyder en god innovationsförmåga att vi bättre kan:

- Lösa gemensamma frågeställningar
- Hitta interna samverkansformer
- Hitta externa partnerskap och samverkansformer
- Stärka känslan av delaktighet och engagemang
- Skapa tydlighet kring metod och förutsättningar
- Stärka organisationens innovationskapacitet
- Ta tillvara erfarenheter och skapa lärdomar från både framgångar och misslyckande
- Skapa förutsättningar för intern kompetensspridning
- Skapa ökad nöjdhet hos [kommuninvånaren](#), näringslivet, civilsamhället och medarbetaren
- Öka vår förmåga att hantera ovisshet
- Skapa hållbarhet och uthållighet

Definitioner

- **Innovation** - Ny eller förändrad företeelse som realiserar eller omfördelar värde
- **Värde** – Vinst från att tillgodose behov och förväntningar i relation till använda resurser
- **Inkrementell innovation** – innovation som skapar en mindre förändring
- **Radikal innovation** – innovation som skapar en stor förändring
- **Insikt** – Djupgående och unik kunskap om en företeelse
- **Möjlighet** – En potential att skapa värde på känt eller okänt behov
- **Validera** – Utföra tester för att säkerhetsställa att ett behov, möjlighet,
- **Ovisshet** – Ett tillstånd av brist på information, förståelse eller kunskap
- **Koncept** – En testbar idé eller möjlighet för att tillfredsställa ett behov
- **Process** – En uppsättning sammankopplade eller interagerande aktiviteter som använder inputs för att leverera ett avsett resultat
- **Innovationskultur** – Delade värderingar, övertygelser och beteende hos en organisation kopplat till innovation
- **Kommuninvånare** - Med begreppet avser vi i det här dokumentet: brukare, kunder, anhöriga, barn, kommuninvånare, vårdnadshavare, organisationer och besökare

Ambitionsnivå

För att möjliggöra ett systematiskt innovationsarbete krävs ett aktivt arbete med att tillgängliggöra resurser. På organisationsövergripande nivå ska därför 5% av organisationens samlade personella och ekonomiska resurser läggas på innovationsarbete. Fördelningen mellan ekonomiska och personella resurser kan variera inom organisationen utifrån vad som bedöms kunna skapa mest värde.

Den utpekade ambitionsnivån är ett första steg i att skapa förutsättningar för synliggörande, uppföljning och samordning av det innovationsarbete som görs i organisationens verksamheter. En gemensam ambitionsnivå skapar bättre förutsättningar för en gemensam resurssättning av övergripande innovationsaktiviteter. 5% ses som en nödvändig nivå för innovationsarbetet sett till de demografiska utmaningar som offentlig sektor står inför.

Värdeskapande

Innovation definieras av dess fokus på värdeskapande. En strategisk riktning för innovationsarbetet behöver därför ta ställning till vem värdet ska skapas för. Som organisation ska vi fokusera vårt innovationsarbete på värdeskapande för användare, [kommuninvånare](#), näringsliv och civilsamhället i Knivsta kommun. Det kan göras genom internt värdeskapande i organisationen som en del i att på längre sikt skapa värde för Knivsta kommun och dess invånare.

I innovationsarbetet ska fokus ligga på att skapa både ekonomiska och icke-ekonomiska värden. Då både ekonomiska och icke-ekonomiska värden kan skapas på kort och lång sikt är det inte alltid möjligt att kvantifiera värde inledningsvis i ett arbete.

Värde för användarna

Dagens och framtidens behov hos kommuninvånaren, näringslivet, civilsamhället och medarbetaren ska vara fokus för Knivsta kommuns arbete med att skapa värde. Identifierade värden för användarna kan vara:

- Användarens, nuvarande och framtida, behov möts så effektivt som möjligt. Exempelvis effektivt sett till tid, kostnad, komplexitet och tillgänglighet
- Ökad kvalitet och nöjdhet kring tjänster och service
- Ökad kunskap och förståelse. Exempelvis genom tillgång till information, transparens i [processer](#) och ökad förståelse kring vad användaren har rättigheter/skyldigheter kring

Långsiktigt skapade värden av ovanstående värdesatsningar:

- Ett näringsliv i utveckling som ger ett ökat utbud av tjänster, service och arbetstillfällen
- Kommuninvånare med upplevt ökad livskvalitet
- Barn och unga som är väl rustade för, och tror på sin förmåga att forma, sin egen framtid
- Ett civilsamhälle som bidrar till det aktiva föreningslivet och folkhälsan
- Medarbetare som är delaktiga i sitt uppdrag, känner engagemang för den egna och den gemensamma utvecklingen samt känner en tydlighet kring vad som förväntas i det egna uppdraget.

Värde för Knivsta kommun som organisation

En del av värdet som skapas för användarna kan gagna den egna organisationen. Det ska fångas i form av både ekonomiska värden och icke-ekonomiska värden. Gemensamt för dem är dock att de bidrar till kommunens övergripande uppdrag som är att leverera välfärd.

Ekonomiska värden:

- Budget i balans, exempelvis genom ökade intäkter eller minskade kostnader

Icke-ekonomiska värden:

- Engagerade och kunniga medarbetare som skapar mer värde för användarna
- Mer nöjda medarbetare som bidrar till exempelvis minskade kostnader för rehabilitering och då potentiellt bidrar till de ekonomiska värdena.

- Balanserad personalomsättning som kan leda till exempelvis minskad kostnad för rekrytering och bättre förutsättningar till långsiktig kompetensförsörjning
- Bättre arbetssätt, processer och verktyg som bidrar till exempelvis tidsbesparing och kvalitetshöjning
- Tillvaratagande av kreativa idéer som kan skapa ytterligare värde för användare och organisation
- Medarbetare som har förutsättningar och vilja att delta med sin kompetens och sitt engagemang i innovationsarbetet
- En stärkt förmåga för organisationen att hantera en föränderlig omvärld

Dessa skapade värden kan vara avgörande för att kunna vara en stark organisation även i framtiden.

Fokusområden för innovationsarbetet

Knivsta kommuns innovationsarbete ska vara en del i kärnuppdraget och bidra till arbetet med både Vision 2025, Agenda 2030 och Knivsta 2035. De fokusområden som lyfts fram med grund i dessa dokument ska därför fungera som långsiktig inriktning för innovationsarbetet.

Fokusområden:

- **Välfärdsuppdraget och välfärdsteknik**
- **Livslångt lärande**
- **Kompetensförsörjning**
- **Attraktionskraft för boende och företag**
- **Det hållbara samhället**

Då innovationsarbetet ska bidra i att stärka vår förmåga att hantera en föränderlig omvärld är det dock viktigt att det finns möjlighet att komplettera de i strategin långsiktiga fokusområdena med fokusområden av mer tillfällig karaktär. De kompletterande fokusområdena ska bidra till att organisationen snabbare kan ställa om och fokusera resurser på innovationsarbeten inom ett specifikt område. De kompletterande fokusområdena ska inte vara fler till antalet än de långsiktiga och de ska inte motverka de långsiktiga målen utan snarare fungera som ytterligare fokusering av resurser.

Prioritering av innovationsarbetet

Knivsta kommuns innovationssatsningar, -aktiviteter och -initiativ ska balanseras och styras av organisationens strategiska prioriteringar, kommunens vision samt medarbetarnas och kommuninvånarnas behov. En viktig del handlar om att prioritera resurser rätt. Risken med att inte prioritera innovationsarbetet på rätt sätt eller tillräckligt tydligt är att resurser inte samspelar i ett värdeskapande och att organisationen därför går miste om de värden som eftersträvades.

När resurserna ska tilldelas specifika innovationsinitiativ är det viktigt att det finns en tydlig bild om vad vi vill uppnå genom varje tilldelad resurs.

- Vilket behov ska vi lösa?
- Vilket värde skapar vi?
- Vilka resurser krävs?
- Hur vet vi att vi skapat värdet som vi ville tillskapa?

Prioritering av resurser i innovationsarbetet

De olika strategiska ställningstagandena i denna strategi ska fungera som ett ramverk för att rikta befintliga resurserna i samma riktning och inte ses som en begränsande faktor när resurser finns. Det för att så långt som möjligt säkerställa att de innovationer som arbetas på ges bästa förutsättningar att skapa värde.

För att en prioritering ska kunna genomföras är det viktigt med tydliga och relevanta kriterier för prioritering. I de lägen som resurser för innovationsarbetet behöver prioriteras ska följande alltid tas hänsyn till:

- Värdeskapande – Hur mycket [värde](#) kan innovationen skapa?
- [Fokusområden](#) - Levererar innovationen på något av de utpekade fokusområdena?

Prioritering av arbete med en innovation ska göras vid start och vid regelbundna kontrollpunkter. Frekvens och innehåll i dessa kontrollpunkter behöver avgöras utifrån såväl idéns som verksamhetens behov.

Hur ska innovationsarbetet prioriteras jämfört övriga uppgifter

Genom [innovation](#) kan vi alla bidra till att skapa värde som kan ge bättre attraktionskraft för Knivsta kommun, ökad livskvalitet för dess invånare samt hållbara lösningar för att möta upp de demografiska, ekonomiska och miljömässiga utmaningar vi står inför. Med detta i åtanke ser vi innovationsarbetet som jämställt med vårt kärnuppdrag.

Målbild innovationsförmåga

Ett kontinuerligt lärande spelar en allt viktigare roll för [innovation](#), med olika former för kompetensutveckling och vidareutbildning, inklusive nya utbildningar i digitala verktyg och arbetssätt.

En förutsättning för att Knivsta kommun ska kunna jobba med denna strategi är att vi bygger upp en systematisk och god innovationsförmåga och [innovationskultur](#). Till detta är det också nödvändigt med ett ledningssystem för innovation för att leverera på strategin. Det ska finnas god kompetens inom systematiskt innovationsarbete för att hjälpa bygga organisationens innovationsförmåga, stärka organisationens innovationskultur och stötta övriga verksamheter i sin strävan att skapa värde.

Ledarskap och medarbetarskap

För att ha en god innovationskultur krävs det att medarbetare tillåts vara kreativa, får experimentera och att det finns en hög tolerans för misslyckande. Tydlighet, entusiasm, uthållighet och stöd från högsta ledningen gör att det är lättare för medarbetare och chefer att bidra till en god innovationskultur. För att kunna bibehålla en god innovationskultur och innovationsförmåga över tid är det viktigt att organisationen har ett starkt ledarskap som skapar förutsättningar för medarbetare att jobba lösningsorienterat.

Genom delaktighet, engagemang och tydlighet möjliggörs en kontext där förtroende kan genomsyra verksamheten, vi tillåts vara öppna och nyfikna och arbete med innovation är en del av vardagen.

Medarbetaren förväntas själv engagera sig och vara delaktighet i att identifiera och förstå hur medarbetaren, konkret i sitt arbete och samarbete kan realisera värden idag,

imorgon och i framtiden. Egenskaper som sedan tidigare eftersträvas i både Knivsta kommuns medarbetarprofil och ledarfilosofi.

Omvärldsbevakning

För att kunna bygga upp en god innovationsförmåga ska Knivsta kommun också jobba med omvärldsbevakning genom att följa utvecklingen i andra kommuner, regioner, organisationer och företag. Det bör ske inom både offentlig och privat sektor och vi bör bevaka både nationella och internationella trender. Dels för att kunna utveckla strategiska insatser, dels för att hämta inspiration och lärdomar av olika typer av insatser.

Metoder och verktyg

För att stödja organisationens alla delar med innovationsarbete och skapa en god innovationsförmåga behövs metoder och verktyg tillgängliggöras som stöd. Samordning av metoder och verktyg ska göras kombinerat med utbildningsinsatser riktade mot verksamheterna och dess medarbetare. Uppföljning och utvärdering av användning ska göras i syfte att optimera utveckling och användning av metoder och verktyg.

Långsiktighet i strategiarbetet

Innovationsstrategin vägleder Knivsta kommuns innovationsarbete. Den ska peka ut den riktning som Knivsta kommun vill ta och hur vi ska arbeta för att ta oss framåt i den utpekade riktningen. Eftersom den är en nyckelkomponent i stärkandet av organisationens innovationsförmåga blir även kontinuerlig uppföljning, anpassning samt uppdaterad målsättning i hur [innovationskulturen](#) etableras, används och dess resultat lika viktig.

Uppföljning och analys av innovationsarbetet ska göras inom följande områden:

Styrning

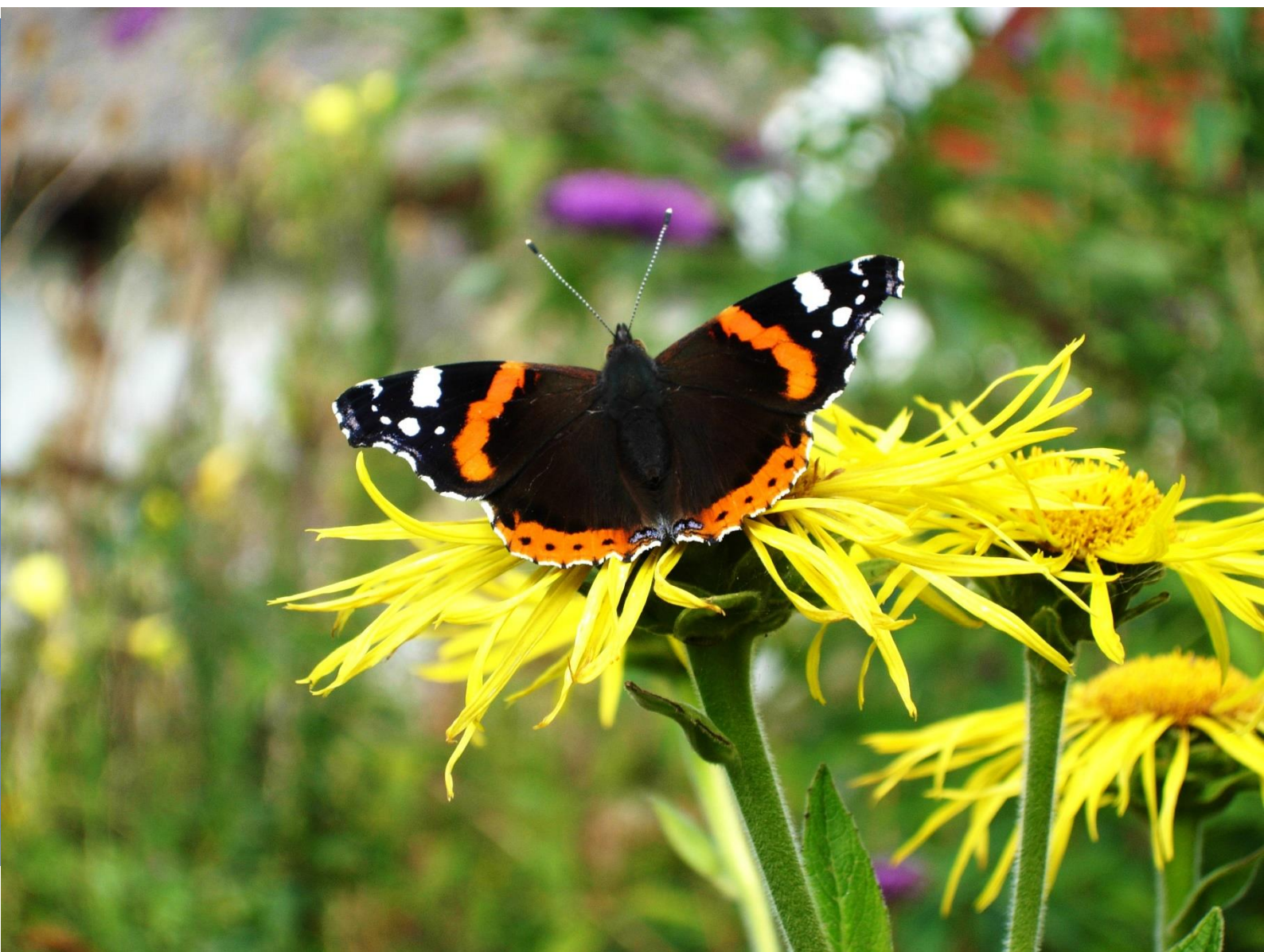
*Hur väl styrs organisationen mot ökad innovationsförmåga
Hur väl utvecklas ledarskapet till att främja innovation*

Kompetens

*Existensen, vetskapen och användandet av verktyg för innovation
Hur väl stärks medarbetarnas kunskaper om innovationer*

Innovationsförmåga

*Hur väl stärks kommunen i sin roll som en innovativ beställare
Hur väl utvecklas kommunens mötesplatser och samarbeten för innovation och samverkan med andra aktörer*

Amiral (*Vanessa atalanta*) – en fjäril som årligen besöker Knivsta kommun.
Foto: Knivsta kommun